

**СТОКХОЛМСКА КОНВЕНЦИЯ
ЗА УСТОЙЧИВИТЕ ОРГАНИЧНИ
ЗАМЪРСИТЕЛИ (УОЗ)**

Текст и Приложения

СТОКХОЛМСКА КОНВЕНЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВИТЕ ОРГАНИЧНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ

Страните по настоящата Конвенция,

Като признават, че устойчивите органични замърсители притежават токсични свойства, устойчиви са на разграждане, натрупват се в организмите, пренасят се по въздуха, водата и чрез мигриращите биологични видове през международните граници и се отлагат далече от мястото на тяхното изпускане, където акумулират в сухоземните и водните екосистеми,

Като съзнават загрижеността за здравето, особено в развиващите се страни, произтичаща от локалното излагане на действието на устойчиви органични замърсители и в частност въздействието им върху жените и чрез тях върху бъдещите поколения,

Като потвърждават, че арктичните екосистеми и местните общества са подложени на особен риск от биологично натрупване на устойчиви органични замърсители, и че замърсяването на техните традиционни храни представлява проблем на общественото здравеопазване,

Като съзнават нуждата от глобални действия срещу устойчивите органични замърсители,

Като вземат под внимание решение 19/13 С от 7 февруари 1997 г. на Управителния съвет на Програмата на ООН за околна среда за започване на международни действия с цел опазване на здравето на хората и на околната среда чрез прилагане на мерки, които да намалят и/или предотвратят изпускането на емисии и изхвърлянето на устойчиви органични замърсители,

На основание на съответните разпоредби в международните конвенции по околна среда, особено Ротердамската конвенция относно процедурата за предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди, и Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане, включваща регионални споразумения, разработени на основание на чл. 11 от нея,

Също на основание на съответните разпоредби на Декларацията от Рио де Жанейро по околната среда и развитието и Дневен рег 21,

Като признават загрижеността на всички Страни по конвенцията, вземането на предпазни мерки и включването им в обхвата на тази Конвенция,

Като признават, че тази Конвенция и другите международни споразумения в областта на търговията и околната среда се допълват взаимно,

Като потвърждават, че в съответствие с Хартата на ООН и принципите на международно право Страните имат суверенното право да използват своите ресурси съгласно собствената си политика за развитие и опазване на околната среда и са отговорни за недопускане на вреди, причинени от дейностите под тяхна юрисдикция или контрол, върху околната среда на други държави или области, които не попадат под националната им юрисдикция,

Като вземат под внимание условията и специфичните изисквания на развиващите се страни, в частност най-слабо развитите сред тях и на страните с икономика в преход, и най-вече необходимостта от засилване на техните национални възможности за управление на химичните вещества, включително чрез предоставяне на технологии, осигуряване на финансова и техническа помощ и подпомагане сътрудничеството между Страните,

Като вземат под особено внимание Програмата за действие по устойчивото развитие на развиващи се малки островни държави, приета в Барбадос на 6 май 1994 г.,

Като отбелязват съответните възможности на развитите и развиващите се страни, както

и общите, но диференцирани отговорности на страните в съответствие с Принцип 7 от Декларацията от Рио де Жанейро по околната среда и развитието,

Като признават важния принос, който частният сектор и неправителствените организации могат да имат за намаляване и/или предотвратяване изпускането на емисии и изхвърлянето на устойчиви органични замърсители,

Като подчертават колко е важно производителите на устойчиви органични замърсители да поемат отговорност за намаляването на неблагоприятните въздействия, причинени от техните продукти, както и за осигуряването на информация за потребителите, правителствата и обществеността относно опасните свойства на тези химични вещества и препарати,

Като създават необходимостта от предприемане на мерки за предотвратяване на неблагоприятните въздействия, причинявани от устойчивите органични замърсители през всички стадии на жизнения си цикъл,

Като потвърждават отново Принцип 16 от Декларацията от Рио де Жанейро по околната среда и развитието, според който националните власти трябва да се стремят да подпомагат обвързването на разходите за опазване на околната среда с използването на икономически инструменти, вземайки под внимание принципа: „замърсителят трябва да поема разходите по замърсяването“, като отдава дължимото внимание на интересите на обществото, без с това да се затрудняват международната търговия и инвестиции,

Като насърчават страните, които нямат системи за управление и оценка на пестициди и промишлени химични вещества и препарати да разработят такива,

Като признават важноста на разработването и използването на екологосъобразни алтернативни процеси и химични вещества и препарати,

Като са решени да опазят здравето на хората и околната среда от вредното въздействие на устойчивите органични замърсители,

Се споразумяха за следното:

ЧЛЕН 1

Цел

На основание на превантивния подход, залегнал в Принцип 15 от Декларацията от Рио де Жанейро по околната среда и развитието, целта на тази Конвенция е опазването на здравето на хората и околната среда от устойчивите органични замърсители.

ЧЛЕН 2

Определения

За целите на тази Конвенция:

(а) „Страна“ означава държава или организация за регионална икономическа интеграция, която е приела задълженията по тази Конвенция и за която Конвенцията е в сила;

(б) „Организация за регионална икономическа интеграция“ означава организация, създаде-

на от суверенни държави от определен регион, на която държавите - членки са делегирани компетенции по въпроси, регулирани от тази Конвенция, и която е надлежно упълномощена, в съответствие с нейните вътрешни процедурни правила, да подписва, ратифицира, приема, одобрява или да се присъедини към тази Конвенция;

(В) „Страни, присъстващи и участващи в гласуването“ означава Страните, които присъстват и гласуват положително или отрицателно.

ЧЛЕН 3

Мерки за намаляване или предотвратяване на изпусканията при преднамерено производство и употреба

1. Всяка Страна трябва:

(а) Да забрани и/или да предприеме законови и административни мерки за отстраняване на:

- i) производството и употребата на химичните вещества и препарати, включени в Приложение А, при спазване на условията, залегнали в това Приложение; и
- ii) износа и вноса на химичните вещества и препарати, включени в Приложение А съгласно условията на алинея 2; и

(б) Да ограничи производството и употребата на химичните вещества и препарати, включени в Приложение Б, съгласно условията, залегнали в това Приложение.

2. Всяка страна трябва да предприеме мерки, за да гарантира, че:

(а) химичните вещества и препарати, включени в Приложение А или Приложение Б, се внасят само:

- i) за целите на екологосъобразното депониране, както е предвидено в алинея 1 (з) от чл. 6; или-
- ii) за цел или употреба, която е разрешена за тази Страна съгласно Приложение А или Приложение Б;

(б) като се вземат под внимание всички изисквания на съществуващите международни инструменти за предварително обосновано съгласие, химичните вещества или препарати, включени в Приложение А, за които са в сила специфични изключения за производство или употреба, или химични вещества или препарати, включени в Приложение Б, за които са в сила специфични изключения за производство и употреба, се изнасят само:

- i) за целите на екологосъобразното депониране, както е предвидено в алинея 1 (з) от чл. 6;
- ii) за страна, в която е разрешена употребата на тези химични вещества или препарати съгласно Приложение А или Приложение Б, или
- iii) в държава, която не е страна по тази Конвенция, но е представила удостоверение на страната - износител, валидно до края на календарната година. В това удостоверение се посочва предвидената употреба на химичното вещество или препарат и се декларира, че по отношение на посоченото химично вещество или препарат страната - вносител поема задължение да:

a. Предприеме необходимите мерки за намаляване или предотвратяване на изпусканията с цел опазване здравето на хората и околната среда ;

б. Спазва условията на алинея 1 от чл. 6; и

в. Спазва, когато е уместно, условията на алинея 2 от Част II на Приложение Б.

Това удостоверение трябва да включва също информация за съответните законодателни нормативни документи, административни указания или политики. Страната - износител трябва да изпрати удостоверението на Секретариата в 60 - дневен срок от датата на неговото получаване.

(в) за химични вещества или препарати, включени в Приложение А, за които вече няма страна, в която да се прилагат специфични изключения за производство и употреба, не се реализира износът им от страната, освен за целите на екологосъобразното депониране, както е предвидено в алинея 1 (з) на чл. 6;

(з) За целите на тази алинея определението „държава, която не е Страна по тази Конвенция“ по отношение на дадено химично вещество или препарат включва държава или организация за регионална икономическа интеграция, която по отношение на това химично вещество или препарат не е обвързана със задължения, съгласно Конвенцията.

3. Всяка Страна, притежаваща една или повече системи за управление и оценка на нови пестициди или нови промишлени химични вещества и препарати, предприема регулаторни мерки за предотвратяване на производството и употребата на нови пестициди или нови химични вещества и препарати, които съгласно критериите, залегнали в алинея 1 на Приложение Г, проявяват свойства на устойчиви органични замърсители.

4. Всяка Страна, притежаваща една или повече системи за управление и оценка на пестициди или промишлени химични вещества и препарати, взема под внимание в тези системи, където е уместно, критериите, залегнали в алинея 1 на Приложение Г, при оценяване на пестицидите или промишлените химични вещества и препарати, използвани понастоящем.

5. Алинеи 1 и 2 не се прилагат за химично вещество или препарат в количества, предназначени за лабораторни изследвания или за еталонни стандарти, освен ако в тази Конвенция не е посочено друго.

6. Всяка Страна, по отношение на която са в сила специфични изключения, съгласно Приложение А или специфични изключения, съгласно Приложение Б, трябва да предприеме съответни мерки, за да гарантира, че производството и употребата, съгласно тези изключения, се осъществяват по такъв начин, че да се предотврати или намали въздействието върху хората и изпускането в околната среда. Когато при нормална употреба на химично вещество или препарат има целево изпускане в околната среда, при специфичните употреби (за които са в сила изключения) на веществото или препарата, е необходимо подобно изпускане да се намали до минимум, като се вземат предвид приложимите стандарти и указания.

ЧЛЕН 4

Регистър на специфичните изключения

1. С настоящия документ се създава Регистър, чиято цел е да определи Страните, които имат специфични изключения, включени в Приложение А или в Приложение Б. Той не обхваща Страните, прилагащи условията, включени в Приложение А или Приложение Б, които могат да изпълняват от всички Страни. Регистърът се поддържа от Секретариата и е обществено достъпен.

2. Регистърът включва:

(а) списък на видовете специфични изключения, произтичащи от Приложение А и Приложение Б;

(б) списък на Страните, които имат специфичните изключения, включени в Приложение А или Приложение Б; и

(в) списък на крайните срокове, до които са в сила регистрираните специфични изключения.

3. Всяка държава, която става Страна по Конвенцията, чрез писмено уведомление до Секрета-

риата може да регистрира един или повече видове специфични изключения, включени в Приложение А или Приложение Б.

4. Всички регистрации на специфични изключения са валидни пет години от датата на влизане в сила на тази Конвенция по отношение на определено химично вещество или химичен препарат, освен ако в Регистъра не е посочена по-ранна дата от Страната или не се допуска удължаване на срока съгласно алинея 7.

5. На своето първо заседание Конференцията на Страните взема решение относно процеса на преглед на вписаните в регистъра данни.

6. Преди да бъде направен преглед на вписаните в регистъра данни заинтересованата Страна представя пред Секретариата доклад, с който удостоверява необходимостта от продължаване на регистрацията на специфичното изключение. Докладът трябва да бъде изпратен от Секретариата до всички Страни. Прегледът на регистрацията се извършва въз основа на цялата налична информация. След това Конференцията на Страните може да даде такива препоръки на съответната Страна, каквито счете за подходящи.

7. Конференцията на Страните може по молба на заинтересованата Страна да реши да удължи срока на действие на определено изключение за период по пет години. При вземането на това решение Конференцията на Страните взема предвид специфичните обстоятелства в развиващите се Страни и в Страните с икономика в преход.

8. Дадена Страна може по всяко време да оттегли включено в регистъра специфично изключение чрез писмено уведомление до Секретариата. Оттеглянето влиза в сила от датата, посочена в уведомлението.

9. Когато за определен тип специфично изключение няма регистрирани Страни, за този тип изключение не могат да се правят нови регистрации.

ЧЛЕН 5

Мерки за намаляване или отстраняване на изпусканията от непреднамерено производство

За да намали общите изпускания, произтичащи от антропогенни източници, за всяко от химичните вещества или препарати, включени в Приложение В, с цел тяхното трайно намаляване и, където е възможно, за пълното им отстраняване, всяка Страна трябва да предприеме като минимум следните мерки:

(а) разработване на план за действие или, където е подходящо, на регионален или подрегионален план за действие в двугодишен срок от датата на влизане в сила на тази Конвенция за съответната Страна и последващото му прилагане като част от плана за действие, съгласно чл. 7, разработен за определяне, характеризиране и посочване на местоположението на изпускания на химичните вещества или препарати, включени в Приложение В, както и за подпомагане прилагането на точки от (б) до (г). Планът за действие включва следните елементи:

(i.) оценка на съществуващите и предвижданите изпускания, включително разработване и поддържане на кадастър на източниците и оценка на изпусканията, при отчитане на категориите източници, посочени в Приложение В;

(ii.) оценка на ефективността на законите и политиката на Страната, свързани с управлението на такива изпускания;

(iii.) стратегии, насочени към изпълнение на задълженията по тази точка, вземащи под внимание оценките, посочени в (i) и (ii);

(iv.) стъпки за насърчаване на образованието и обучението по отношение на осведомеността по въпросите, свързани с тези стратегии;

(v.) преглед на стратегиите и на постигнатото в изпълнение на задълженията по тази точка на всеки пет години; тези прегледи се включват и в докладите, представяни в съответствие с чл. 15;

(vi.) график за прилагане на плана за действие, включително за стратегиите и мерките, залегнали в него;

(б) насърчаване прилагането на налични, възможни и практически мерки, чрез които може бързо да се постигне реално и значимо намаляване на изпусканията или отстраняване на източниците на изпускане;

(в) подпомагане разработването на и, където се счита за необходимо, налагането на изисквания за използване на заместители или на модифицирани материали, продукти и процеси за предотвратяване образуването и изпускането на химичните вещества и препарати, включени в Приложение В, като се отчитат общите насоки за предотвратяване и мерките за намаляване на изпусканията съгласно Приложение В, а също и насоките, които да се приемат с решение на Конференцията на Страните;

(г) насърчаване и, в съответствие с графика за прилагането на плана за действие, налагане на изискване за използване на най-добри налични техники за нови източници в рамките на категориите източници, които Страната е определила като изискващи подобни действия в своя план за действие, при отделяне на особено внимание на категориите източници, включени в Част II от Приложение В. При всички случаи постепенното въвеждане на изискването за използване на най-добри налични техники за новите източници в категориите, включени в Част II от Приложение В започва веднага щом като това е практически осъществимо, но не по-късно от четири години след влизането в сила на Конвенцията за дадената Страна. По отношение на посочените категории Страните насърчават използването на най-добрите екологични практики. Когато се прилагат принципите на най-добри налични техники и най-добри екологични практики, Страните отчитат общите насоки, мерките за предотвратяване и намаляване на изпусканията, изложени в това Приложение, и насоките за най-добри налични техники и най-добри практики за опазване на околната среда, приети с решение на Конференцията на Страните;

(г) насърчаване в съответствие с плана за действие на използването на най-добри налични техники и най-добри политики за опазване на околната среда по отношение на:

(i.) съществуващите източници в рамките на категориите, включени в Част II от Приложение В, и в рамките на категории като тези в Част III от това Приложение; и

(ii.) новите източници в рамките на категориите източници, включени в Част III от Приложение В, които Страната не е разгледала в т. (г).

При прилагането на най-добри налични техники и най-добри практики за опазване на околната среда Страните отчитат общите насоки по отношение на мерките за предотвратяване и намаляване на изпусканията, включени в Приложение В, и насоките по отношение на най-добри налични техники и най-добри практики за опазване на околната среда, приети с решение на Конференцията на Страните;

(е) За целите на тази алинея и на Приложение В:

(i.) „най-добри налични техники“ означава най-ефективният и напреднал етап в развитието на дейностите и методите за тяхното прилагане, който определя практическата осъществимост на съответните технологии за осигуряване на принципната основа за ограничаване на изпусканията, създадена да предотврати и, където това не е практически осъществимо, да намали общо изпускането на химични вещества и препарати, включени в Част I на Приложение В, и тяхното влияние върху околната среда. В това отношение:

(ii.) „техники“ включва както използваната технология, така и начина, по който инсталацията е проектирана, построена, обслужвана, управлявана и изведена от експлоатация;

(iii.) „налични“ техники означава онези техники, които са достъпни за оператора и са разработени в мащаб, който позволява прилагането им в даден промишлен сектор при икономически

мически и технически осъществими условия при отчитане на разходите и преимуществата; и
(iv.) „най-добри“ означава най-ефективни при постигането на високо общо равнище на опазване на околната среда;

(v.) „най-добри практики за опазване на околната среда“ означава прилагането на най-подходящата комбинация от стратегии и мерки за упражняване на контрол върху опазването на околната среда;

(vi.) „нов източник“ означава всеки източник, чието изграждане или значително изменение са започнали поне една година след датата на:

а. Влизането в сила на тази Конвенция за съответната Страна; или

б. Влизането в сила за съответната Страна на изменение в Приложение В, където даденият източник става предмет на условията, залегнали в тази Конвенция само по силата на това изменение.

(ж) За да изпълни своите задължения за въвеждане на най-добри налични техники според тази алинея, Страната може да въведе и използва пределно допустими стойности на изпускане или стандартите за експлоатация.

ЧЛЕН 6

Мерки за намаляване или отстраняване на изпусканията от складираните насипни количества и отпадъци

1. За да се осигури такова управление на складираните количества, състоящи се от или съдържащи химични вещества и препарати, включени в Приложение А или в Приложение Б, и на отпадъците, включително продуктите или предметите, които се превръщат в отпадъци, съдържащи или замърсени с химично вещество или препарат, включено в приложения А, Б или В, че да бъдат опазени човешкото здраве и околната среда, всяка Страна:

(а) разработва подходящи стратегии за идентифициране на:

(i.) складираните количества, състоящи се изцяло от или съдържащи химични вещества или препарати, включени в Приложение А или Приложение Б; и

(ii.) продукти и предмети, които се използват понастоящем, и отпадъци, съдържащи или замърсени с химично вещество или препарат, включени в Приложения А, Б или В;

(б) определя във възможно най-голяма степен складираните количества, състоящи се изцяло от или съдържащи химични вещества или препарати, включени в Приложение А или в Приложение Б въз основа на стратегиите, посочени в т. (а);

(в) осъществява подходящо управление на складираните количества по безопасен, ефективен и екологосъобразен начин. Складираните химични вещества, включени в Приложение А или Приложение Б, след като бъде спряно тяхното използване съгласно специфичните изключения, залегнали в Приложение А, или според определени специфични изключения или допустима употреба, определени в Приложение Б, с изключение на складираните количества, които могат да бъдат изнасяни съгласно алинея 2 от чл. 3, се считат за отпадък и подлежат на регулиране в съответствие с т. (з);

(з) предприема необходимите мерки, за да гарантира, че тези отпадъци, включително и продуктите и изделията, които се превръщат в отпадъци:

(i.) се обработват, събират, транспортират и съхраняват по екологосъобразен начин;

(ii.) се обезвреждат по такъв начин, че съдържащият се в тях устойчив органичен замърсител да се унищожава или преобразува необратимо, така че те да не проявяват свойства на устойчиви органични замърсители, или да се обезврежда по друг екологосъобразен начин, ако унищожаването или необратимото преобразуване не е предпочитан екологичен вариант или съдържащието на устойчив органичен замърсител е ниско, като се отчитат международните правила, стандарти и указания, включително тези, които могат да бъдат разработени в съот-

ветствие с алинея 2, и съответните глобални и регионални режими, регулиращи управлението на опасните отпадъци;

(iii.) не се разрешава да се обезвреждат по начин, който може да доведе до възстановяване, рециклиране, преработване, пряка повторна употреба или алтернативна употреба на устойчивите органични замърсители; и

(iv.) не се разрешава транспортирането им през международните граници, ако не са спазени съответните международни правила, стандарти и указания;

(g) се стреми да разработи подходящи стратегии за идентифициране на местата, замърсени с химични вещества и препарати, включени в приложения А, Б или В; ако се предприемат действия за възстановяване на тези места, тези действия се провеждат по екологосъобразен начин.

2. Конференцията на Страните поддържа тясно сътрудничество със съответните органи на Базелската конвенция за контрол на трансгранично движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане, за:

(а) установяване на степента на разпадане и необратимо превръщане, необходими за осигуряване на промяна в свойствата на устойчивите органични замърсители, както е предвидено в алинея 1 от Приложение Г;

(б) определяне на методите, чрез които се постига екологосъобразното обезвреждане, упоменато по-горе; и

(в) установяване на нивата на концентрация на химичните вещества и препарати, включени в Приложения А, Б и В, с цел постигане на ниско съдържание на устойчиви органични замърсители съгласно алинея 1 (з)(ii).

ЧЛЕН 7

Планове по прилагане

1. Всяка Страна:

(а) разработва и се стреми да приложи план за изпълнение на нейните задължения по тази Конвенция;

(б) предоставя плана за изпълнение на задълженията си на Конференцията на Страните в двугодишен срок от датата на влизане в сила на Конвенцията за нея; и

(в) преглежда и актуализира, ако е необходимо, плана за изпълнение на задълженията си по начин и с периодичност, които се определят с решение на Конференцията на Страните.

2. Когато е уместно, Страните си сътрудничат пряко или чрез световни, регионални и подрегионални организации и се консултират със заинтересуваните страни, включително женски групи и групи, занимаващи се с опазване на здравето на децата, за да се улесни разработването, прилагането и актуализирането на плановете им

3. Страните се стремят да използват и, където е необходимо, установяват начини за включване на националните планове за изпълнение на задълженията, свързани с устойчивите органични замърсители, в своите стратегии за устойчиво развитие, където това е възможно.

Включване на химични вещества и препарати в приложения А, Б и В

1. Дадена Страна може да представи предложение пред Секретариата за включване на определено химично вещество или препарат в приложения А, Б и/или В. Предложението трябва да съдържа информацията, определена в Приложение Г. При изготвянето на предложението Страната може да бъде подпомогната от групи Страни и/или от Секретариата.

2. Секретариатът проверява дали предложението съдържа информацията, определена в Приложение Г. Ако Секретариатът установи, че предложението съдържа така определената информация, той изпраща предложението до Комитета за преглед на устойчивите органични замърсители.

3. Комитетът проучва предложението и прилага критериите за проверка, предвидени в Приложение Г, по гъвкав и прозрачен начин, вземайки предвид цялата предоставена информация.

4. Ако Комитетът реши, че:

(а) критериите за проверка са спазени, той, чрез Секретариата, изпраща предложението и оценката си до всички Страни и наблюдатели и ги приканва да представят информацията, определена в Приложение Д;

(б) критериите за проверка не са спазени, той чрез Секретариата изпраща предложението и оценката си до всички Страни и наблюдатели, и предложението се отхвърля.

5. Всяка Страна може отново да внесе пред Комитета предложение, което е било отхвърлено от него съгласно алинея 4. Новото внасяне може да включва всякакви доводи на Страната, както и обяснения, които да бъдат допълнително разгледани от Комитета. Ако, съгласно тази процедура, Комитетът отново отхвърли предложението, Страната може да оспори решението му и въпросът да бъде разгледан на следващата сесия на Конференцията на Страните. Въз основа на критериите за проверка от Приложение Г и вземайки под внимание оценката на Комитета, както и всяка допълнителна информация, представена от някоя Страна или наблюдател, Конференцията на Страните може да реши, че предложението трябва да се приеме.

6. Когато Комитетът реши, че критериите за проверка са спазени, или когато Конференцията на Страните реши, че предложението трябва да се приеме, Комитетът разглежда предложението, вземайки под внимание всяка получена допълнително информация и изготвя проект на профил на риска съгласно Приложение Д. Чрез Секретариата Комитетът предоставя този проект на всички Страни и наблюдатели, събира техническите им забележки и, вземайки ги предвид, завършва профила на риска.

7. Ако възоснова на профила на риска, разработен съгл. Приложение Д, Комитетът реши, че:

(а) химичното вещество или препарат би могло в резултат на транспортиране на големи разстояния да доведе до значителни нежелателни въздействия върху здравето на хората и/или върху околната среда, налагащи глобални действия, тогава предложението се приема. Липсата на пълна научна фактическа обосновааност не трябва да е пречка за приемане на предложението. Чрез Секретариата Комитетът приканва всички Страни и наблюдатели да представят информация, свързана с въпросите, представени в Приложение Е. След това той изготвя оценка на управлението на риска, която включва анализ на възможните мерки за контрол на химичното вещество или препарат съгласно това Приложение; или

(б) предложението не се приема, то той, чрез Секретариата, предоставя профила на риска на всички Страни и наблюдатели и отхвърля предложението.

8. За всяко предложение, отхвърлено съгласно алинея 7(б), Страната може да поиска Конференцията на Страните да посъветва Комитета да поиска допълнително информация от предлагащата Страна и от групи Страни в продължение на период, не по-дълъг от една година. След

изтичането на този период и въз основа на получената информация Комитетът отново разглежда предложението съгласно алинея 6, като приоритетността се определя от Конференцията на Страните. Ако съгласно тази процедура, Комитетът отново отхвърли предложението, Страната може да оспори решението му и въпросът да бъде разгледан на следващата сесия на Конференцията на Страните. Въз основа на профила на риска, изготвен съгласно Приложение Д, и вземайки под внимание оценката на Комитета и всяка допълнителна информация, предоставена от някоя Страна или наблюдател, Конференцията на Страните може да реши, че предложението трябва да се приеме. Ако Конференцията на Страните реши, че предложението трябва да се приеме, Комитетът изготвя оценка за управлението на риска.

9. Въз основа на профила на риска, изготвен съгласно алинея 6, и на оценката за управлението на риска, изготвена съгласно алинея 7(а) или алинея 8, Комитетът препоръчва дали химичното вещество да се разгледа от Конференцията на Страните за включване в списъците на Приложения А, Б и/или В или не. Конференцията на Страните, вземайки предвид препоръките на Комитета, включително недостатъчната научна фактическа обосновааност, решава дали да включи превантивно химичното вещество или препарат в списъците и да определи съответните мерки за контрол в Приложения А, Б и/или В или не.

ЧЛЕН 9

Обмен на информация

1. Всяка Страна подпомага или извършва информационен обмен по отношение на:

(а) намаляването или преустановяване на производството, употребата и изпускането на устойчиви органични замърсители; и

(б) алтернативните заместители на устойчивите органични замърсители, включително информация, свързана с рисковете от тях, както и икономическите и социалните разходи.

2. Страните обменят помежду си информацията, съгласно алинея 1 директно или чрез Секретариата.

3. Всяка Страна определя лице за контакти за обмен на такава информация.

4. Секретариатът служи като посредник за събиране, обработване и предоставяне на информация за устойчивите органични замърсители, вкл. информацията, предоставена от Страните, междуправителствените организации и неправителствените организации.

5. За целите на тази Конвенция информацията за здравето и безопасността на хората и за околната среда не се счита за поверителна. Страните, обменящи друга информация в съответствие с настоящата Конвенция, съхраняват поверителната информация по начин, съгласуван помежду им.

ЧЛЕН 10

Информирание, осведомяване и образование на обществото

1. Всяка Страна, в рамките на своите възможности, насърчава и улеснява:

(а) осведомяването на политическата си и изпълнителна власт по отношение на устойчивите органични замърсители;

(б) предоставянето на обществото на цялата налична информация за устойчивите

органични замърсители, вземайки под внимание алинея 5 от чл. 9;

(в) разработването и прилагането, особено по отношение на жените, децата и хората с по-ниска степен на образование, на образователни програми и програми за информирание на обществото за устойчивите органични замърсители, за тяхното влияние върху здравето и околната среда и за техните алтернативни заместители;

(з) участието на обществото при разглеждането на устойчивите органични замърсители и тяхното влияние върху здравето и околната среда и при разработването на подходящи мерки за реагиране, включително възможности за изразяване на позиции на национално ниво във връзка с прилагането на Конвенцията;

(г) обучението на работници, учени, педагози, техническия и управленски персонал;

(е) разработването и обмена на образователни и обществено-информационни материали на национално и международно ниво; и

(ж) разработването и прилагането на образователни и обучителни програми на национално и международно ниво.

2. Всяка Страна, в рамките на своите възможности, осигурява обществен достъп до публичната информация, описана в алинея 1, и следи за редовното актуализиране на тази информация.

3. Всяка Страна, в рамките на своите възможности, поощрява промишлеността и професионалните потребители да подпомагат и да съдействат за предоставянето на информацията, упомената в алинея 1, на национално и съответно на подрегионално, регионално и световно ниво.

4. При предоставянето на информация за устойчивите органични замърсители и алтернативните им заместители Страните могат да използват информационни листове за безопасност, доклади, средства за масова информация и други средства за комуникация, като могат да създават информационни центрове на национално и регионално ниво.

5. Всяка Страна разглежда положително въпроса за разработване на механизми, като например регистри за изпускане и пренос на замърсители, за събиране и разпространяване на информация относно оценката на количествата химични вещества и препарати, включени в Приложения А, Б или В, които се изпускат или обезвреждат в рамките на една година.

ЧЛЕН 11

Проучвания, разработки и мониторингова дейност

1. В зависимост от своите възможности Страните насърчават и/или извършват на национално и международно ниво съответните проучвания, разработки, мониторингова дейност и си сътрудничат по отношение на устойчивите органични замърсители, и, където това е възможно, по отношение на заместителите им и на химичните вещества и препарати, предложени за включване в групата на устойчиви органични замърсители, във връзка с:

(а) изпускането им и техните източници на изпускане в околната среда;

(б) нивата им на натрупване в човешкия организъм и околната среда и съответни тенденции;

(в) техния пренос в околната среда, жизнен цикъл и преобразуване;

(з) техните въздействия върху здравето на хората и околната среда;

(г) социално-икономическото и културно влияние, което оказват;

(е) намаляването и/или преустановяването на изпусканията им; и

(ж) уеднаквяване на методологиите за изготвяне на списъци на източниците и аналитичните методи за измерване на изпусканията.

2. Като предприемат действия в изпълнение на алинея 1, Страните, в зависимост от своите възможности:

(а) поддържат и допълнително развиват, както е уместно, международни програми, мрежи и организации, целящи определянето, провеждането, оценката и финансирането на научни изследвания, събирането на данни и провеждането на мониторингова дейност, отчитайки нуждата от намаляване на дублирането на усилията в тази насока;

(б) подпомагат националните и международните усилия за укрепване на потенциалните възможности за провеждането на научни и технически изследвания на национално ниво, особено в развиващите се страни и в страните с икономика в преход, и спомагат за достъп до и обмен на данни и анализи;

(в) отчитат интересите и нуждите, особено по отношение на финансовите и техническите средства, на развиващите се страни и страните с икономики в преход и си сътрудничат за подобряване на техните възможности да участват в усилията, упоменати в т. (а) и (б);

(з) предприемат научни изследвания, насочени към намаляване на влиянието на устойчивите органични замърсители върху репродуктивната дейност при хората;

(г) осигуряват своевременен и постоянен достъп на обществото до резултатите от своите проучвания, разработки и мониторингова дейност;

(е) насърчават и/или предприемат съвместни действия относно съхранението и поддържането на информационната база данни, получени от научно-изследователската, развойната и мониторинговата дейност.

ЧЛЕН 12

Техническо подпомагане

1. Страните признават, че предоставянето на навременна и подходяща техническа помощ в отговор на исканията на развиващи се Страни и Страни с икономики в преход е от голямо значение за успешното прилагане на настоящата Конвенция.

2. Страните си сътрудничат в усилията за осигуряване на своевременна и подходяща техническа помощ за развиващите се Страни и Страните с икономики в преход, като отчитат техните специфични нужди, с цел да ги подпомогнат в развиването и укрепването на възможностите им за изпълнение на техните задължения съгласно настоящата Конвенция.

3. В това отношение техническата помощ, предоставяна от развитите Страни и от групи Страни в съответствие с техните възможности, включва подходящо и взаимно договорено техническо подпомагане за изграждане на административен капацитет, свързан с изпълнението на задълженията по тази Конвенция. Допълнителни насоки в това отношение се дават от Конференцията на Страните.

4. Страните разработват съответни мерки, за да осигурят техническа помощ и да насърчат трансфера на технологии, свързани с прилагането на тази Конвенция, към развиващите се Страни.

ни и Страните с икономики в преход. Тези мерки включват създаването на регионални и подрегионални центрове за подпомагане изграждането на административен капацитет и трансфер на технологии към развиващите се Страни и Страните с икономики в преход с цел изпълнение на задълженията им по тази Конвенция. Допълнителни насоки в това отношение се дават от Конференцията на Страните.

5. В контекста този член Страните вземат под внимание в техните действия, свързани с техническо подпомагане, специфичните нужди и конкретните обстоятелства при най-слабо развитите страни и при малките островни развиващи се държави.

ЧЛЕН 13

Финансови средства и механизми

1. Всяка Страна се ангажира да предостави, в рамките на своите възможности, финансова поддръжка и стимули по отношение на онези национални действия, които са предвидени за постигане на целта на настоящата Конвенция съгласно националните планове, приоритети и програми.

2. Развитите Страни предоставят нови допълнителни финансови ресурси, за да дадат възможност на развиващите се Страни и на Страните с икономики в преход да посрещнат изцяло съгласуваните увеличени разходи, свързани с прилагането на мерките за изпълнение на техните задължения съгласно настоящата Конвенция, както това е съгласувано между получаващата Страна и органа, участващ в механизма, описан в алинея 6. Други Страни също могат на доброволен принцип и според своите възможности да предоставят подобни финансови средства. Помощта от други източници също трябва да бъде насърчавана. При изпълнението на тези ангажименти се вземат под внимание необходимостта от предвиждане и осигуряване на достатъчно средства, своевременното им подаване и важността на разпределението на „товара“ между допринасящите със средства Страни.

3. Развитите Страни, както и други Страни, според своите възможности и съгласно своите национални планове, приоритети и програми, могат също да предоставят, а развиващите се страни и Страните с икономики в преход могат да приемат финансови средства чрез други двустранни, регионални и многостранни източници или пътища, които да ги подпомогнат при прилагането на настоящата Конвенция.

4. Степента, до която развиващите се Страни ефективно изпълняват своите задължения съгласно настоящата Конвенция, зависи от ефективното изпълнение на ангажиментите на развитите страни съгласно Конвенцията по отношение на осигуряването на финансови средства, техническа помощ и трансфер на технологии. Фактът, че устойчивото икономическо и обществено развитие и премахването на бедността са първите и най-важни приоритети на развиващите се Страни, ще бъде изцяло взет под внимание, като се отдаде дължимото внимание на необходимостта от опазване на здравето на хората и на околната среда.

5. Страните трябва изцяло да вземат предвид в действията си по отношение на финансирането специфичните нужди и конкретните обстоятелства в най-слабо развитите страни и малките развиващите се островни държави.

6. С настоящия документ се определя механизъм за предоставяне на достатъчно финансови средства чрез непрекъснат паричен поток на развиващите се страни и на страните с икономики в преход на база концесия или безвъзмездна помощ за подпомагане на прилагането на Конвенцията от тези страни. Механизмът действа, както е уместно, под ръководството и насоките на Конференцията на Страните и се отчита пред нея за постигането на целите на настоящата Конвенция. Неговото изпълнение се поверява на един или повече субекта, включително на

съществуващи международни субекти, по решение на Конференцията на Страните. Механизмът може също да включва други субекти, предлагащи многостранна, регионална и двустранна финансова и техническа помощ. Приносът към механизма е допълнителен към другите финансови преводи за развиващите се Страни и Страните с икономики в преход, както това е отразено в алинея 2.

7. В съответствие с целите на настоящата Конвенция и алинея 6, Конференцията на Страните на първото си заседание приема подходящи насоки по отношение на механизма и съгласува със субекта или субектите, участващи във финансовия механизъм, процедурата за влизането му в сила. Насоките се отнасят, освен другото, и до:

(а) определянето на приоритетите в политиката, стратегията и програмите, както и на ясни и подробни критерии и насоки относно правото на достъп до и използване на финансови средства, включително редовен контрол и оценка на използването им.

(б) периодичното предоставяне от субекта или от субектите на отчети пред Конференцията на Страните за осигуряването чрез непрекъснат паричен поток на финансиране, съответстващо на дейностите, свързани с прилагането на настоящата Конвенция.

(в) насърчаване използването на подходи, механизми и договарености за финансиране от различни източници;

(г) начините за определяне по предвидим и определяем начин на сумата за необходимото и наличното финансиране за прилагане на настоящата Конвенция и условията за периодичното преразглеждане на тази сума, като се има предвид, че постепенното преустановяване на употребата на устойчивите органични замърсители може да изисква продължително финансиране; и

(д) начините за подпомагане на заинтересованите Страни при оценяване на нуждите им и за предоставяне на информация за наличните източници и схеми за финансиране, с цел да се улесни координацията между тях.

8. Не по-късно от своето второ заседание и периодично след това, Конференцията на Страните прави преглед на ефективността на механизма, установен съгласно настоящия член, на неговата способност да отразява променящите се нужди на развиващите се Страни и страните с икономики в преход, на критериите и насоките, упоменати в алинея 7, на степента на финансиране, а също и на ефективността на работата на институционалните субекти, на които е поверено да обслужват финансовия механизъм. Въз основа на подобни прегледи, при необходимост, Конференцията на Страните предприема подходящи действия за подобряване на ефективността на механизма, включително и чрез препоръки и насоки за мерките за осигуряване на достатъчно и непрекъснато финансиране, отговарящо на нуждите на Страните.

ЧЛЕН 14

Временни финансови споразумения

Институционалната структура на Глобалния фонд по околна среда, работеща съгласно Инструмента за създаване на Преструктурирания глобален фонд по околна среда, временно представя основната структура, упълномощена да ръководи финансовия механизъм, упоменат в чл. 13, за периода между датата на влизането в сила на тази Конвенция и първата сесия на Конференцията на Страните, или дотогава, докато Конференцията на Страните реши коя институционална структура ще бъде упълномощена съгласно чл. 13. Институционалната структура на Глобалния фонд по околна среда изпълнява тази функция чрез оперативни мерки, отнасящи се специално до устойчивите органични замърсители, като се отчита, че в тази област може да бъдат необходими нови мерки.

ЧЛЕН 15

Докладване

1. Всяка Страна докладва пред Конференцията на Страните за мерките, които е предприела за прилагане на настоящата Конвенция, и за ефективността на тези мерки за постигане на целите на Конвенцията.

2. Всяка Страна предоставя на Секретариата:

(а) статистически данни за общото количество от производство, внос и износ на всяко химично вещество или препарат, включено в Приложение А и Приложение Б, или приемлива приблизителна оценка на тези данни; и

(б) доколкото е практически възможно, списък на държавите, от които е внасяла всяко от тези химични вещества или препарати, и на Страните, за които е изнасяла всяко от тези химични вещества или препарати.

3. Тези доклади се представят с периодичност и във формат, определени от Конференцията на Страните на първото ѝ заседание.

ЧЛЕН 16

Оценка на ефективността

1. Започвайки четири години след датата на влизане в сила на настоящата Конвенция, а след това периодично на интервали, определени от Конференцията на Страните, Конференцията оценява ефективността на тази Конвенция.

2. За да улесни тази оценка, Конференцията на Страните трябва на първото си заседание да започне разработването на мерки, за да си осигури сравнителни данни от мониторинга за наличието на химичните вещества или препарати, включени в приложения А, Б и В, както и за тяхното регионално и глобално пренасяне в околната среда. Тези мерки:

(а) се прилагат от Страните на регионална основа, където това е подходящо, според техните технически и финансови възможности, при използване на съществуващите програми и механизми за мониторинг до възможно най-голяма степен и при насърчаване съгласуването в подходите им;

(б) могат да бъдат допълнени, където е необходимо, като се вземат под внимание различията между регионите и техните възможности да осъществяват мониторингова дейностите; и

(в) включват отчети до Конференцията на Страните за резултатите от провежданата мониторингова дейност на регионална и глобална основа, предоставяни с периодичност, определена от Конференцията на Страните.

3. Оценката, описана в ал. 1, се извършва въз основа на наличната научна, техническа и икономическа информация, както и информация за опазването на околната среда, които включват:

а) отчети и група информация от мониторинговата дейност, предоставена съгласно алинея 2;

б) национални доклади, представени съгласно чл. 15; и

в) информация за случаите на несъгласие, която се предоставя съгласно процедурите, предвидени в чл. 17.

ЧЛЕН 17

Неспазване

Във възможно най-кратък срок Конференцията на Страните разработва и утвърждава процедури и институционални механизми за разрешаване в случай на неспазването на изискванията на настоящата Конвенция и за отношението към Страните, които не я спазват.

ЧЛЕН 18

Уреждане на спорове

1. Страните разрешават всички спорове между тях, свързани с тълкуването или прилагането на тази Конвенция чрез преговори или други мирни средства по техен избор.

2. Когато ратифицира, приема, одобрява или се присъединява към Конвенцията, или по всяко време след това, Страна, която не е организация за регионална икономическа интеграция, може да декларира с писмен документ, изпратен до депозитаря, че по отношение на всякакви спорове, отнасящи се до тълкуването или прилагането на Конвенцията, тя приема едното или двете от посочените по-долу средства за уреждане на спорове като задължителни по отношение на всяка Страна, приела същото задължение:

(а) арбитраж съгласно процедурите в съответно приложение, чието приемане предстои във възможно най-кратък срок от Конференцията на Страните;

(б) внасяне на спора в Международния съд.

3. Страна, която е организация за регионална икономическа интеграция, може да направи декларация с аналогично действие по отношение на арбитража съгласно процедурата, предвидена в алинея 2 (а).

4. Декларация, направена съгласно алинея 2 или алинея 3, остава в сила докато изтече срокът ѝ на действие, съгласно условията в нея или до три месеца след внасянето на писмено уведомление за оттеглянето ѝ при депозитаря.

5. Изтичането на срока на действие на декларацията, уведомлението за оттеглянето ѝ или внасянето на нова декларация по никакъв начин не засягат съдебно разглеждане, започнало в арбитражния съд или международния съд, освен ако страните по спора не се споразумеят за друго.

6. Ако страните по един спор не са възприели една и съща или друга процедура съгласно алинея 2 и ако не са могли да разрешат спора си в продължение на дванадесет месеца след като една от страните уведоми другата за съществуващия между тях спор, този спор се представя на помирителна комисия по молба на някоя от страните по спора. Помирителната комисия изготвя доклад с препоръки. Допълнителни процедури, отнасящи се до помирителната комисия, се включват в приложението, прието от Конференцията на Страните не по-късно от второто ѝ заседание.

Конференция на Страните

1. С настоящия документ се създава Конференция на Страните.

2. Първото заседание на Конференцията на Страните се свиква от Изпълнителния директор на Програмата на ООН по околна среда (ЮНЕП) не по-късно от една година след влизането в сила на настоящата Конвенция. След това трябва да се провеждат обикновени заседания на Конференцията на Страните с периодичност, която предстои да бъде определена от Конференцията.

3. Извънредни заседания на Конференцията на Страните се провеждат тогава, когато Конференцията сметне за необходимо, или при писмено искане, внесено от някоя Страна, ако то е подкрепено най-малко от една трета от Страните.

4. Конференцията на Страните чрез консенсус съгласува и приема на първото си заседание процедурни и финансови правила както за своята дейност, така и за спомагателните си органи, а също и финансови разпоредби, обуславящи дейността на Секретариата.

5. Конференцията на Страните извършва непрекъснат контрол и оценка на прилагането на настоящата Конвенция. Тя изпълнява функциите, възложени ѝ от Конвенцията, и за тази цел:

(а) в изпълнение на изискванията на алинея 6, създава такива спомагателни органи, каквито смята за необходими за прилагането на Конвенцията;

(б) си сътрудничи, когато е уместно, с компетентни международни организации и междуправителствени и неправителствени органи; и

(в) редовно разглежда цялата информация, предоставяна на Страните съгласно чл. 15, включително заключенията за ефективността по алинея 2 (б)(iii) на чл. 3;

(г) обсъжда и предприема допълнителни действия, които може да са необходими за постигането на целите на Конвенцията.

6. На своето първо заседание Конференцията на Страните създава спомагателен орган, наречен Комитет за преглед на устойчивите органични замърсители, за изпълнение на дейностите, които са му възложени от настоящата Конвенция. Във връзка с това:

(а) членовете на Комитета за преглед на устойчивите органични замърсители се назначават от Конференцията на Страните. Комитетът се състои от определени от правителствата експерти по оценка или управление на химичните вещества и препарати. Членовете на Комитета се назначават въз основа на балансирано географско разпределение.

(б) Конференцията на Страните взема решение относно компетенциите, организацията и дейността на Комитета; и

(в) Комитетът полага всички усилия, за да приема препоръките си чрез консенсус. Ако всички усилия за постигане на консенсус са изчерпани и не е постигнат консенсус, тези препоръки като последна възможност се приемат с болшинство от две трети от присъстващите и участващите в гласуването членове.

7. На третото си заседание Конференцията на Страните оценява дали все още съществува необходимост от процедурата, съдържаща се в алинея 2 (б) на чл. 3, включително и заключенията за нейната ефективност.

8. Организацията на обединените нации, нейните специализирани агенции и Международната агенция за атомна енергия, а също и всяка държава, която не е Страна по тази Конвенция, могат да бъдат представени на заседанията на Конференцията на Страните като наблюдатели.

ли. Всички национални или международни, правителствени или неправителствени органи или агенции, квалифицирани по въпросите, разглеждани от Конвенцията, и които са информирали Секретариата за своето желание да бъдат представени на заседание на Конференцията на Страните като наблюдатели, могат да бъдат допуснати на заседание, освен ако една трета от Страните не възразят срещу това. Допускането и участието на наблюдатели е обект на процедурните правила, приети от Конференцията на Страните.

ЧЛЕН 20

Секретариат

1. С настоящия документ се създава Секретариат.
2. Функциите на Секретариата са:
  - (а) да подготвя заседанията на Конференцията на Страните и нейните спомагателни органи и да осигурява необходимото обслужване;
  - (б) да улеснява предоставянето на помощ на Страните, особено на развиващите се Страни и Страните с икономики в преход, при молба от тяхна страна, за прилагането на настоящата Конвенция;
  - (в) да осигурява необходимата координация със секретариатите на други подобни международни органи;
  - (г) да изготвя и предоставя на Страните периодични доклади, разработени въз основа на получената съгласно чл. 15 информация, както и на базата на друга налична информация;
  - (д) да влиза, под общото ръководство на Конференцията на Страните, в такива административни и договорни отношения, които могат да бъдат необходими за ефективно изпълнение на неговите функции; и
  - (е) да изпълнява другите функции на Секретариата, определени в настоящата Конвенция, а и други функции, определени от Конференцията на Страните.
3. Функциите на Секретариат за настоящата Конвенция се изпълняват от Изпълнителния директор на ЮНЕП, освен ако Конференцията на Страните не реши с болшинство от три четвърти от присъстващите и участващите в гласуването Страни да се поверят функциите на Секретариат на една или повече други международни организации.

ЧЛЕН 21

Изменения и допълнения в Конвенцията

1. Всяка Страна може да предлага изменения и допълнения в настоящата Конвенция .
2. Измененията и допълненията към тази Конвенция се приемат на заседание на Конференцията на Страните. Секретариатът изпраща текста на всяко предложено изменение и допълнение до Страните най-малко шест месеца преди заседанието, на което се предлага да се приеме това изменение или допълнение. Секретариатът изпраща предложеното изменение и допълне-

ние и на страните, подписали тази конвенция, и на Депозитаря за сведение.

3. Страните полагат всички усилия за постигане на съгласие чрез консенсус по всяко направено предложение за изменение и допълнение на настоящата Конвенция. Ако са изчерпани всички усилия за постигане на консенсус и не е достигнато съгласие, изменението в краен случай се приема с болшинство от три четвърти от присъстващите и гласуващи на заседанието Страни.

4. Депозитарят изпраща изменението или допълнението до всички Страни за ратифициране, приемане или одобрение.

5. Ратифицирането, приемането или одобрението на изменението или допълнението се съобщава на Депозитаря в писмен вид. Изменение или допълнение, прието съгласно алинея 3 влиза в сила за Страните, които са го приели, на деветдесетия ден след датата на депозиране на документите за ратифициране, приемане или одобрение от най-малко три четвърти от Страните. След това изменението и допълнението влиза в сила за всяка група Страна на деветдесетия ден след датата, на която тази Страна е представила своя документ за ратифициране, приемане или одобряване на изменението и допълнението.

ЧЛЕН 22

Приемане, изменения и допълнения на приложенията

1. Приложенията към настоящата Конвенция представляват неразделна част от нея и, освен ако изрично не е предвидено друго, позоваването на Конвенцията в същото време представлява позоваване на което и да е от приложенията ѝ.

2. Допълнителните приложения се ограничават до процедурни, научни, технически или административни въпроси.

3. При предлагането, приемането и влизането в сила на допълнителни приложения към тази Конвенция се прилага следната процедура:

(а) допълнителни приложения се предлагат и приемат съгласно процедурата, заложена в алинеи 1, 2 и 3 на чл. 21.

(б) всяка Страна, която не е в състояние да приеме дадено допълнително приложение, уведомява писмено Депозитаря за това в рамките на една година от датата на съобщението на Депозитаря за приемането на допълнителното приложение. Депозитарят незабавно уведомява всички Страни за получено уведомление. Дадена Страна може по всяко време да оттегли предишно уведомление за неприемане на някое допълнително приложение и в резултат на това приложението влиза в сила за тази Страна, в съответствие с подточка (в); и

(в) след изтичане на една година от датата на съобщението на Депозитаря за приемането на допълнително приложение, приложението влиза в сила за всички Страни, които не са отправили уведомление съгласно разпоредбите на подточка (б).

4. Предлагането, приемането и влизането в сила на изменения и допълнения в Приложение А, Б или В са предмет на същите процедури както за предлагането, приемането и влизането в сила на допълнителни приложения към настоящата Конвенция, с изключение на това, че измененията и допълнения в Приложения А, Б или В не влизат в сила по отношение на Страна, която е направила декларация във връзка с измененията в тези приложения, съгласно алинея 4 на чл. 25, според която всяко подобно изменение влиза в сила за тази Страна на деветдесетия ден от датата на внасяне при Депозитаря на нейния документ за ратифициране, приемане, одобряване или присъединяване по отношение на това изменение.

5. При предлагането, приемането и влизането в сила на изменения и допълнения в Приложение Г, Д или Е се използва следната процедура:

(а) измененията и допълненията се предлагат съгласно процедурата, предвидена в алинеи 1 и 2 на чл. 21;

(б) Страните вземат решения за изменения и допълнения на Приложение Г, Д или Е с консенсус; и

(в) решение за изменение на Приложение Г, Д или Е незабавно се изпраща от Депозитаря на Страните. Изменението и/или допълнението влиза в сила за всички Страни от датата, определена в решението.

6. Ако едно допълнително приложение или изменение и допълнение в дадено приложение е свързано с изменение на настоящата Конвенция, това допълнително приложение или изменение и допълнение не влиза в сила преди да е влязло в сила изменението на Конвенцията.

ЧЛЕН 23

Право на глас

1. Всяка Страна по настоящата Конвенция има право на един глас, с изключение на случаите, предвидени в алинея 2.

2. Организацията за регионална икономическа интеграция по въпроси, в рамките на техните компетенции, упражняват своето право на глас с брой гласове, равен на броя на техните държави-членки, които са Страни по настоящата Конвенция. Тези организации не упражняват правото си на глас, ако някоя от техните страни-членки гласува и обратно.

ЧЛЕН 24

Подписване

Настоящата Конвенция е открита за подписване от всички държави и организации за регионална икономическа интеграция в Стокхолм на 23 май 2001 г. и в седалището на ООН в Ню Йорк от 24 май 2001 г. до 22 май 2002 г.

ЧЛЕН 25

Ратифициране, приемане, одобряване или присъединяване

1. Настоящата Конвенция е предмет на ратифициране, приемане или одобряване от държавите или от организацията за регионална икономическа интеграция. Тя е открита за присъединяване на държави и на организации за регионална икономическа интеграция от деня след датата, на която се спира подписването на Конвенцията. Документите за ратифициране, приемане, одобрение или присъединяване се внасят при Депозитаря.

2. Организация за регионална икономическа интеграция, която става Страна по настоящата Конвенция без някоя от нейните държави-членки да е страна по Конвенцията, е обвързана с всички задължения, произтичащи от Конвенцията. Когато една или повече държави-членки на подобна организация са страни по Конвенцията, организацията и нейните държави-членки решават за съответните си отговорности при изпълнение на задълженията им съгласно Конвенцията. В такива случаи организацията и държавите-членки нямат право да упражняват правата си по Конвенцията едновременно.

3. В своя документ за ратифициране, приемане, одобряване или присъединяване организацията за регионална икономическа интеграция декларира компетенциите си по отношение на въпросите, уредени с настоящата Конвенция. Всяка такава организация също уведомява Депозитаря, който от своя страна уведомява Страните, за всяко изменение в обхвата на компетенциите.

4. В своя документ за ратифициране, приемане, одобрение или присъединяване всяка Страна може да декларира, че по отношение на нея всяко изменение или допълнение на Приложение А, Б или В влиза в сила само след депозирането на документа ѝ за ратифициране, приемане, одобрение или присъединяване.

ЧЛЕН 26

Влизане в сила

1. Настоящата Конвенция влиза в сила на деветдесетия ден от датата на депозиране на петдесетия документ за ратифициране, приемане, одобряване или присъединяване.

2. За всяка държава или организация за регионална икономическа интеграция, която ратифицира, приеме или одобри настоящата Конвенция или се присъедини към нея след депозирането на петдесетия документ за ратифициране, приемане, одобрение или присъединяване, Конвенцията влиза в сила на деветдесетия ден след датата на депозиране от тази държава или организация за регионална икономическа интеграция на нейния документ за ратифициране, приемане, одобрение или присъединяване.

3. По смисъла на алинеи 1 и 2, документ, депозиран от организация за регионална икономическа интеграция не се счита за допълнителен към документите, депозирани от държавите-членки на тази организация.

ЧЛЕН 27

Уговорки

По отношение на настоящата Конвенция не могат да се правят уговорки.

ЧЛЕН 28

Оттегляне

1. По всяко време след изтичането на три години от датата на влизане в сила на настоящата Конвенция за дадена Страна, тази Страна може да се оттегли от Конвенцията чрез внасяне на писмено уведомление до Депозитаря.

2. Всяко такова оттегляне влиза в сила една година след датата на получаване на уведомлението за оттегляне от Депозитаря или на груга по-късна дата, посочена в уведомлението за оттегляне.

ЧЛЕН 29

Депозитар

Депозитар на настоящата Конвенция е Генералният секретар на Организацията на обединените нации.

ЧЛЕН 30

Автентични текстове

Оригиналът на настоящата Конвенция, чийто текстове на арабски, китайски, английски, френски, руски и испански език са еднакво автентични, се депозира при Генералния секретар на Организацията на обединените нации.

В УВЕРЕНИЕ НА ТОВА, долуподписаните, надлежно упълномощени за целта, подписаха настоящата Конвенция.

Съставена в Стокхолм на двадесет и втори май две хиляди и първа година.

ПРИЛОЖЕНИЕ А
ЧАСТ I
ЕЛИМИНИРАНЕ

Химично вещество	Дейност	Специфично изключение
Алдрин * CAS № 309-00-2	Производство Употреба	Няма Локален ектопаразитицид Инсектицид
Хлордан * CAS № 57-74-9	Производство Употреба	Както е разрешено за Страните, включени в регистъра Локален ектопаразитицид Инсектицид Термитицид Термитицид за сгради и язовири Термитицид при пътищата Добавка в лепилата за шперплат
Диелдрин * CAS № 60-57-1	Производство Употреба	Няма В селскостопанската дейност
Ендрин * CAS № 72-20-8	Производство Употреба	Няма Няма
Хептахлор * CAS № 76-44-8	Производство Употреба	Няма Термитицид Термитицид за строежи на къщи Термитицид за сутерени Обработка на дървесина В подземни кабелни кутии
Хексахлорбензен CAS № 118-74-1	Производство Употреба	Както е разрешено за Страните, вписани в регистъра Междинен продукт Разтворител при пестициди Междинен продукт, ограничен в затворена система
Мирекс * CAS № 2385-85-5	Производство Употреба	Както е разрешено за Страните, вписани в регистъра Термитицид
Токсафен * CAS № 8001-35-2	Производство Употреба	Няма Няма
Полихлорирани бифенили (PCB) *	Производство Употреба	Няма Изделия, използвани съгласно изискванията на Част II от това Приложение

Забележки:

(i.) Освен ако настоящата Конвенция не предвижда друго, количествата от дадено химично вещество или препарат, явяващи се в резултат на непреднамерено замърсяване като следи в продуктите и изделията, не се считат за вписани в това Приложение.

(ii.) Тази забележка не се счита за специфично изключение за производство и употреба за целите на алинея 2 от чл. 3. Количествата химично вещество или препарат, явяващи се в състава на произведени или вече пуснати в употреба изделия преди или на датата на влизане в сила на съответното задължение по отношение на това химично вещество или препарат, не се считат за вписани в това Приложение, ако Страната е уведомила Секретариата, че определен тип изделие остава в употреба в тази Страна. Секретариатът осигурява публичен достъп до това уведомление.

(iii.) Тази забележка, която не се отнася до химичните вещества и препарати, отбелязани със звездичка след наименованието им в колонката за химични вещества и препарати в Част I на това Приложение, не се счита за специфично изключение за производство и употреба за целите на алинея 2 на чл. 3. Като се има предвид, че се очаква незначителни количества от химичното

вещество или препаратът да достигнат до човека и околната среда по време на производството и употребата на междинен продукт, ограничен в затворена система, дадена Страна, след уведомяване на Секретариата, може да разреши производството и използването на количества от химично вещество, вписано в това Приложение като междинен продукт, ограничен в затворена система, който при химична преработка се превръща в друго химично вещество, което според критериите на алинея 1 на Приложение Г не проявява свойства на устойчив органичен замърсител. Такова уведомление включва информация за общото производство и употребата на това химично вещество или приемлива приблизителна оценка на тези данни, а също информация относно вида на процеса, ограничен в затворената система, включително количеството на използвания за получаване на крайния продукт материал, който не е бил трансформиран и съдържа следи от непрегнамерено замърсяване с устойчив органичен замърсител. Тази процедура се прилага, освен ако в настоящото Приложение не е предвидено друго. Секретариатът предоставя уведомлението на Конференцията на Страните и на обществеността. Подобно производство или употреба не трябва да се считат за специфично изключение за производство или употреба и трябва да бъдат прекратени след 10-годишен период, освен ако заинтересованата Страна не предостави ново уведомление пред Секретариата. В такъв случай периодът се удължава с още 10 години, освен ако Конференцията на Страните, след проверка на производството и употребата, не реши друго. Процедурата за уведомяване може да бъде повторена.

(iv.) Всички специфични изключения в това Приложение могат да се използват от Страните, които са регистрирали изключения по отношение на тях, съгласно чл. 4, с изключение на употребата на полихлорирани бифенили в изделия, които се използват съгласно условията на Част II от това Приложение, които могат да се прилагат от всички Страни.

ЧАСТ II ПОЛИХЛОРИРАНИ БИФЕНИЛИ

Всяка Страна:

(а) Във връзка със преустановяване употребата на полихлорирани бифенили в оборудване (напр. трансформатори, кондензатори или други резервоари, съдържащи течни вещества) до 2025 г., което подлежи на преглед от Конференцията на Страните, предприема действия съгласно следните приоритети:

(i.) да полага решителни усилия за определяне, етикетване и извеждане от употреба на оборудване, съдържащо повече от 10 % полихлорирани бифенили и обеми над 5 л;

(ii.) да полага решителни усилия за определяне, етикетване и извеждане от употреба на оборудване, съдържащо повече от 0,05 % полихлорирани бифенили и на обеми, по-големи от 5 л;

(iii.) да се опита да идентифицира и изведе от употреба оборудване, съдържащо повече от 0,005 % полихлорирани бифенили и обеми над 0,05 л;

(б) Съгласно приоритетите от подточка (а) предприема следните мерки за намаляване експозицията и риска чрез контрол върху употребата на полихлорирани бифенили:

(i.) да се използват само в неповредено и непронускащо оборудване и само в райони, където рискът от изпускане в околната среда може да бъде намален и бързо отстранен;

(ii.) да не се използват в оборудване в райони, свързани с производството или преработката на храни или фуражи;

(iii.) когато се използват в населени места, включително училища и болници, да се вземат всички предпазни мерки за предотвратяване на електроаварии, водещи до пожари, като оборудването редовно се проверява за течове.

(в) гарантира, независимо от предвиденото в алинея 2 на чл. 3, че оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, както е описано в подточка (а), не се изнася или внася, освен за целите на екологосъобразното управление на отпадъци;

(г) не разрешава регенериране на течности със съдържание на полихлорирани бифенили над 0,005 % за повторна употреба в друго оборудване, освен за поддръжка и обслужване;

(г) полага решителни усилия, насочени към екологосъобразното управление на течни отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили, и на оборудване, замърсено с полихлорирани бифенили със съдържание над 0,005 %, съгласно алинея 1 на чл. 6, колкото е възможно по-скоро, но не по-късно от 2028 г., като това подлежи на преглед от Конференцията на Страните;

(е) вместо забележка (ii) от Част I на това Приложение, се опитва да установи групи продукти, съдържащи повече от 0,005 % полихлорирани бифенили (напр. кабелни обвивки, пресовани нетъкани материали и боядисани предмети), управлявайки ги съгласно алинея 1 на чл. 6;

(ж) на всеки пет години изготвя и представя пред Конференцията на Страните доклад, съгласно чл. 15, за напредъка по елиминиране на полихлорираните бифенили

(з) докладите по подточка (ж) се разглеждат надлежно от Конференцията на Страните при нейните проверки, свързани с полихлорираните бифенили. Конференцията на Страните проверява напредъка по елиминирането на полихлорираните бифенили на всеки пет години или с друга подходяща периодичност, вземайки под внимание тези доклади.

ПРИЛОЖЕНИЕ Б

ЧАСТ I ОГРАНИЧЕНИЯ

Химично вещество	Дейност	Допустими употреби или специфични изключения
ДДТ (1,1-трихлоро-2,2-bis (4-хлорфенил) етан) CAS № 50-29-3	Производство	<u>Допустима употреба</u> Употреба като биоцидни продукти за контрол върху носителите/разпространителите на болести, съгласно Част II от това Приложение <u>Специфични изключения</u> Междинен продукт при производството на дикофол Междинен продукт
	Употреба	<u>Допустима употреба</u> Като биоцидни продукти за контрол върху носителите/разпространителите на болести, съгласно Част II от това Приложение <u>Специфични изключения</u> Производство на дикофол Междинен продукт

Забележки:

(i) Освен ако настоящата Конвенция не предвижда друго, количествата от гадено химично вещество или препарат, явяващи се като следи от непреднамерено замърсяване в продуктите и изделията, не се считат за вписани в това Приложение.

(ii) Тази забележка не се счита за специфично изключение за производство и допустима употреба за целите на алинея 2 на чл. 3. Количествата химично вещество, явяващи се в състава на произведени или вече пуснати в употреба изделия преди или на датата на влизане в сила на съответното задължение по отношение на това химично вещество или препарат, не се считат за вписани в това Приложение, ако Страната е уведомила Секретариата, че определен тип изделие остава в употреба в тази Страна. Секретариатът осигурява публичен достъп до това уведомление.

(iii) Тази забележка, която не се отнася до химичните вещества, отбелязани със звездичка след наименованието им в колонката за химични вещества в Част I на това Приложение, не се счита за специфично изключение за производство и употреба за целите на алинея 2 на чл. 3. Като се има предвид, че се очаква незначителни количества от химичното вещество да достигнат до човека и околната среда по време на производството и употребата на междинен продукт, с

ограничен в затворена система, дадена Страна, след като уведоми Секретариата, може да разреши производството и използването на количества от химично вещество, вписано в това Приложение като междинен продукт, ограничен в затворена система, което при химична преработка се превръща в друго химично вещество, което според критериите на алинея 1 от Приложение Г не проявява свойства на устойчив органичен замърсител. Такова уведомление включва информация за общото производство и употреба на това химично вещество или приемлива приблизителна оценка за тези данни, а също информацията относно вида на процеса, ограничен в затворена система, включително количеството на използвания за получаване на крайния продукт материал, който не е бил трансформиран и съдържа следи от непреднамерено замърсяване с устойчив органичен замърсител. Тази процедура се прилага, освен ако в настоящото Приложение не е предвидено друго. Секретариатът предоставя уведомлението на Конференцията на Страните и на обществеността. Подобно производство или употреба не трябва да се считат за специфично изключение за производство или употреба и трябва да бъдат прекратени след 10-годишен период, освен ако заинтересованата Страна не предостави ново уведомление пред Секретариата. В такъв случай периодът се удължава с още 10 години, освен ако Конференцията на Страните, след проверка на производството и употребата, не реши друго. Процедурата за уведомяване може да бъде повторена.

(iv) Всички специфични изключения в това Приложение могат да се използват от Страните, които са се регистрирали по отношение на тях, съгласно чл. 4.

ЧАСТ II

ДДТ (1,1,1-трихлоро-2,2-bis(4-хлорфенил)етан)

1. Производството и употребата на ДДТ трябва да бъдат преустановени с изключение на Страните, които са уведомили Секретариата за своето намерение да го произвеждат и/или употребяват. С настоящия документ се създава Регистър за ДДТ, до който има публичен достъп. Секретариатът поддържа Регистъра за ДДТ.

2. Всяка Страна, която произвежда и/или използва ДДТ, ограничава подобно производство и/или употреба като биоцидни продукти за контрол върху носителите и разпространителите на болести, съгласно препоръките и насоките на Световната здравна организация за употреба на ДДТ и когато въпросната Страна не разполага с безопасни, ефективни и финансово-приемливи заместители.

3. В случай че Страна, която не е вписана в Регистъра, установи, че се нуждае от ДДТ за контрол върху носители и разпространители на болести, тя уведомява възможно най-бързо Секретариата, за да се добави незабавно нейното име в Регистъра за ДДТ. Същевременно се уведомява и Световната здравна организация.

4. На всеки три години всяка Страна, която използва ДДТ, предоставя на Секретариата и на Световната здравна организация във формата, определен от Конференцията на Страните и консултиран със Световната здравна организация, информация за използваните количества, условията на употреба и значимостта от тази употреба за стратегията за борба с болестите на Страната.

5. С цел намаляване и окончателно преустановяване на употребата на ДДТ, Конференцията на Страните насърчава:

(а) всяка Страна, използваща ДДТ, да разработи и приложи план за действие като част от плана по прилагане, в съответствие с чл. 7. Този план за действие включва:

(i.) разработване на законови и други механизми, осигуряващи използването на ДДТ само за контрол върху носителите и разпространителите на болести;

(ii.) прилагане на подходящи алтернативни продукти, методи и стратегии, включително стратегии за устойчиво управление, осигуряващи трайната ефективност на тези алтернативи;

(iii.) мерки за подобряване на здравните грижи и за намаляване на заболяемостта;

(б) Страните, според своите възможности, подкрепят проучването и разработването на безопасни алтернативни химични и нехимични продукти, методи и стратегии за Страните, използващи ДДТ, в съответствие с условията в тези Страни и с цел намаляване на заболяемостта при хората и неблагоприятното влияние върху икономиката. Факторите, на които

трябва да се наблегне при обсъждането на алтернативи или комбинация от алтернативи, включват рисковете за здравето на хората и последиците за околната среда в резултат на прилагането на алтернативите. Приемливите алтернативи на ДДТ създават по-малък риск за здравето на хората и за околната среда, подходящи са за контрол над заболяемостта при условията на въпросните Страни и са подкрепени с данни от мониторинговата дейност.

6. Започвайки от първото си заседание и поне на всеки три години след това, Конференцията на Страните, при консултации със Световната здравна организация, оценява продължаващата необходимост от използването на ДДТ за контрол върху носителите и разпространителите на болести, въз основа на наличната научна, техническа и икономическа информация, както и информация за опазването на околната среда, включително:

(а) производството и употребата на ДДТ и условията, посочени в алинея 2;

(б) наличието, приемливостта и прилагането на заместители на ДДТ; и

(в) напредъка в укрепването на капацитета на Страните за безопасно преминаване към подобни алтернативи.

7. Дадена Страна може да оттегли по всяко време своето име от Регистъра за ДДТ след като внесе писмено уведомление до Секретариата. Оттеглянето влиза в сила от датата, посочена в уведомлението.

ПРИЛОЖЕНИЕ В **НЕПРЕДНАМЕРЕНО ПРОИЗВОДСТВО**

ЧАСТ I. Устойчиви органични замърсители, предмет на изискванията на чл. 5

Настоящото Приложение се отнася за следните устойчиви органични замърсители, образуващи и отделяни непреднамерено от антропогенни източници:

Химично вещество или препарат

Полихлорирани дибензо-р-диоксини и дибензофурани (PCDD/PCDF)

Хексахлорбензен (HCB) (CAS № 118-74-1)

Полихлорирани бифенили (PCB)

ЧАСТ II. Категории източници

Полихлорираните дибензо-р-диоксини и дибензофурани, хексахлорбензенът и полихлорирани бифенили се образуват непреднамерено и се освобождават от термични процеси, включващи органични вещества и хлор, в резултат на непълно изгаряне или химични реакции. Следните категории промишлени източници са с потенциал за образуване в сравнително големи количества и за изпускане на тези химични вещества в околната среда:

(а) инсталации за изгаряне на отпадъци, включително инсталации за съвместно изгаряне на битови, опасни или медицински отпадъци или на канализационни утайки;

(б) циментови пещи, в които се изгарят опасни отпадъци;

(в) производство на целулоза, при което се използва свободен хлор или химични вещества, образуващи свободен хлор, за избелване;

(2) следните термични процеси в металургията;

(i.) Вторично производство на мед;

(ii.) инсталации за синтероване в стомано- и чугунодобивната промишленост;

(iii.) Вторично производство на алуминий;

(iv.) Вторично производство на цинк.

ЧАСТ III. Категории източници

Полихлорираните дибензо-р-диоксини и дибензофурани, хексахлорбензенът и полихлорирани бифенили могат непреднамерено да се образуват и изпускат от следните категории източници, включващи:

- (а) открито изгаряне на отпадъци, в т.ч. изгаряне на сметища;
- (б) термични процеси в металургията, неупоменати в Част II ;
- (в) източници на изгаряне в жилищни сгради;
- (г) инсталации за горене на изкопаеми горива и промишлени котли;
- (д) инсталации за горене на дърва и други горива от биомаса;
- (е) специфични производствени химични процеси, отделящи непреднамерено образувани устойчиви органични замърсители, особено при производството на хлорфеноли и хлоранил;
- (ж) крематориуми;
- (з) моторни превозни средства, особено тези, използващи оловен бензин;
- (и) изгаряне на животински трупове;
- (й) багрене на текстилни и кожни изделия (с хлоранил) и апретиране (с алкално екстрахиране);
- (к) инсталации за нарязване и преработване на излезли от употреба моторни превозни средства;
- (л) обгаряне на медни кабели;
- (м) рафинерии за отработени масла.

ЧАСТ IV. Определения

1. За целите на това Приложение:

а) „полихлорирани бифенили“, означава ароматни съединения, получени по такъв начин, че водородните атоми на бифенилната молекула (два бензенови пръстена, свързани с проста въглерод-въглерод връзка) могат да бъдат заменени с до десет хлорни атома; и

в) „полихлорирани дибензо-р-диоксини“ и „полихлорирани дибензофурани“ са трициклен ароматни съединения, образувани от два бензенови пръстена, свързани с два кислородни атома в полихлорирани дибензо-р-диоксини и с един кислороден атом и една връзка въглерод-въглерод в полихлорирани дибензофурани, където водородните атоми могат да бъдат заменени с до осем хлорни атома;

2. В това Приложение токсичността на полихлорирани дибензо-р-диоксини и дибензофурани се изразява чрез концепцията за токсичната еквивалентност, която измерва относителната диоксина-подобна токсична активност на различни сродни на полихлорирани дибензо-р-диоксини и дибензофурани и копланарни полихлорирани бифенили в сравнение с 2,3,7,8-тетрахлордибензо-р-диоксин. Стойностите на токсичния еквивалентен фактор, използвани за целите на тази Конвенция, трябва да бъдат в съответствие с приетите международни стандарти, започващи с въвеждането от 1998 г. от Световната здравна организация стойностите на токсичния еквивалентен фактор при млекопитаещи за полихлорирани дибензо-р-диоксини и дибензофурани и копланарни полихлорирани бифенили. Концентрациите се изразяват в токсични еквиваленти.

ЧАСТ V. Общи насоки за най-добрите налични техники и най-добрите практики за опазване на околната среда

Тази част предлага общи насоки на Страните за предотвратяване или намаляване изпускането на химичните вещества, включени в Част I.

A. Общи превантивни мерки, отнасящи се както до най-добрите налични техники, така и до най-добрите практики за опазване на околната среда

Трябва да се даде приоритет на обсъждането на подходите за предотвратяване на образуването и изпускането на химичните вещества, включени в Част I. Подходящите мерки за това могат да бъдат:

- (а) използването на безотпадни технологии;
- (б) използването на по-малко опасни вещества;
- (в) насърчаване използването на методи за възстановяване и рециклиране на отпадъци и на вещества, образувани и използвани в процеса;
- (г) заместване на изходните суровини, които са устойчиви органични замърсители, или в случаите, когато съществува пряка връзка между материалите и изпусканите от източника устойчиви органични замърсители;
- (д) подходящи програми за работа и поддръжка;

(е) подобрения при управлението на отпадъците с цел прекратяване на открито или друго неконтролирано изгаряне на отпадъци, включително изгаряне на сметища. Когато се обсъждат предложения за създаване на нови съоръжения за депониране на отпадъци, трябва да се обърща внимание на алтернативи, като например дейността по минимизиране на образуването на битови и медицински отпадъци, включително възстановяване на суровините, повторно използване, рециклиране, разделяне на отпадъците и насърчаване на употребата на продукти, при които се образуват по-малко отпадъци. При подобен подход трябва да се вземат под внимание проблемите, свързани със здравето на околната среда;

(ж) минимизиране на тези химични вещества, явяващи се като замърсители в продуктите;

(з) избягване използването на свободен хлор или на химични вещества, отделящи свободен хлор, за избелване.

Б. Най-добри налични техники

Концепцията за най-добрите налични техники няма за цел да предписва конкретна техника или технология, а да се вземат предвид техническите характеристики на разглежданата инсталация, географското ѝ разположение и местните условия за оазбата на околната среда. Като цяло подходящите техники на контрол за намаляване на изпускането на химичните вещества и препарати, включени в Част 4, са същите. Като се вземат предвид очакваните разходи и ползи от дадена мярка и съображенията за предпазване и предотвратяване, при определяне на най-добрите налични техники, общо и при конкретните случаи, трябва да се обърне специално внимание на следните фактори:

(а) Общи съображения:

(i.) Видът, влиянието и количеството на разглежданите изпускания: техниките варират в зависимост от големината на източника;

(ii.) датите за пускане в експлоатация на нови или съществуващи инсталации;

(iii.) времето, необходимо за въвеждане на най-добрите налични техники;

(iv.) консумацията и вида на суровините, използвани в процеса и неговата енергийна ефективност;

(v.) необходимостта за предотвратяване или свеждане до минимум на общите последици от изпусканията в околната среда и рисковете за нея;

(vi.) необходимостта от предотвратяване възникването на аварии и свеждане до минимум на техните последици за околната среда;

(vii.) необходимостта от осигуряване на здравето и безопасността на труда на работните места;

(viii.) сравними процеси, инсталации или методи на работа, които са били успешно изпробвани в промишлен мащаб;

(ix.) технологичен напредък и промени в научните познания и разбирания;

(б) Общи мерки за намаляване на изпусканията: когато се разглеждат предложения за изграждане на нови инсталации или за съществено модифициране на съществуващи инсталации, използващи процеси, при които се изпускат химичните вещества, изброени в това Приложение, приоритет трябва да се даде на алтернативните процеси, техники или практики, които имат сходна приложимост, но при които се избягва образуването или отделянето на тези химични вещества. Когато се изграждат или съществено се модифицират такива инсталации, в допълнение към превантивните мерки, описани в раздел А на Част V, при определянето на най-добрите налични техники трябва да се вземат под внимание и следните мерки за намаляване изпусканията:

(i.) използване на подобрени методи за пречистване на димни газове, като например термично или каталитично окисление, прахоулавяне или адсорбция;

(ii.) обработка на остатъците, отпадните води, отпадъците и канализационните утайки, например чрез термична обработка или чрез превръщането им в инертни вещества или чрез химични процеси, които ги обезвреждат;

(iii.) промени в процеса, които водят до намаляване или преустановяване на изпусканията, като например преминаване към затворени системи;

(iv.) модификация на процеса с цел подобряване изгарянето и предотвратяване образуването на химичните вещества, изброени в това Приложение, чрез контролиране на параметри като температурата на изгаряне или време на престояване.

В. Най-добри практики за опазване на околната среда

Конференцията на страните може да разработи насоки по отношение на най-добрите практики за опазване на околната среда.

ПРИЛОЖЕНИЕ Г

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИНФОРМАЦИЯТА И КРИТЕРИИ ЗА ПРОВЕРКА

1. Страна, внасяща предложение за включване на химично вещество и препарат в списъците на приложения А, Б и/или В, определя химичното вещество по начина, описан в подточка (а), и предоставя информация за химичното вещество или препарат и за продуктите от неговото преобразуване, отнасяйки се към критериите за проверка, изложени в подточки (б) до (г):

(а) Химична идентичност:

(i.) наименование, включително търговско наименование или наименования, наименования за синонимите, номер по регистъра на Chemical Abstracts Service (номер по CAS), наименование съгласно Международния съюз за чиста и приложна химия (IUPAC); и

(ii.) структура, включително спецификация на изомерите, където има такива, и структура на химичния клас;

(б) Устойчивост

(i) доказателства, че периодът на полуразпад на химичното вещество във вода е повече от 2 месеца, или че неговият период на полуразпад в почвата е повече от 6 месеца, или че периодът на полуразпад в утайките е повече от 6 месеца; или

(ii) доказателства, че в други условия химичното вещество е достатъчно устойчиво, за да се оправдае неговото разглеждане в рамките на тази Конвенция;

(в) Биологично натрупване

(i.) доказателства, че факторът за биологична концентрация или факторът на биологично натрупване във водните видове за химичното вещество е над 5000 или, при липса на такива данни, че коефициентът на делене в нискооктанолова вода ($\log K_{ow}$) е над 5;

(ii.) доказателства, че химичното вещество дава и други поводи за загриженост, като висока степен на биологично натрупване в други видове, висока токсичност или екотоксичност; или

(iii.) данни от мониторинга на местните флора и фауна, показващи, че потенциалът за биологично натрупване на химичното вещество препарата е достатъчен, за да се оправдае неговото разглеждане в рамките на тази Конвенция;

(г) Потенциал за пренос на големи разстояния в околната среда:

(i.) измервани нива на химичното вещество или препарат на места, отдалечени от мястото, където са разположени източниците на изпускане, които са потенциален повод за загриженост;

(ii.) данни от мониторинговата дейност, показващи, че преносът на химичното вещество или препарат в околната среда на големи разстояния, с възможност да се пренесе в приемащата околна среда, може да се осъществи по въздуха, водата или чрез мигриращите видове; или

(iii.) свойства и/или последствия от жизнения цикъл на химичното вещество или препарат върху околната среда, които показват, че химичното вещество или препарат има потенциал за пренос в околната среда на дълги разстояния по въздуха, водата или мигриращите видове, с възможност за пренасяне в приемащата околна среда на места, отдалечени от източниците на неговото изпускане. За химично вещество или препарат, които мигрират най-вече по въздуха, периодът на полуразпад във въздуха трябва да бъде по-дълъг от два дни; и

(д) Неблагоприятни въздействия

(i.) доказателства за неблагоприятните въздействия върху здравето на хората или върху околната среда, които оправдават разглеждането на химичното вещество в рамките на тази Конвенция; или

(ii.) данни за токсичност или екотоксичност, които показват потенциал за увреждане на здравето на хората или на околната среда.

2. Предлагащата Страна предоставя становище с причините за загриженост, включващо при възможност сравнение на данните за токсичност или екотоксичност с отчетените или пред-

виждани нива на химичното вещество или препарат, които са резултат от или се очаква да се образуват от преноса му на дълго разстояние в околната среда, и кратко становище, отчитащо необходимостта от глобален контрол.

3. Доколкото е възможно и като взема предвид възможностите си, предлагащата Страна предоставя допълнителна информация в подкрепа на прегледа на предложението, упоменато в алинея 6 на чл. 8. При изготвянето на това предложение Страната може да се позове на технически експертни познания от всякакви източници.

ПРИЛОЖЕНИЕ Д **ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИНФОРМАЦИЯТА ЗА ПРОФИЛА НА РИСКА**

Целта на прегледа е да оцени дали има вероятност химичното вещество, в резултат на своя пренос на дълги разстояния в околната среда, да доведе до толкова съществени неблагоприятни въздействия върху здравето на хората и/или върху околната среда, че да се изискват глобални действия. За тази цел се разработва профил на риска, в който допълнително се разглежда и оценява информацията, упомената в Приложение Г, като той включва доколкото е възможно, следните видове информация;

- (а) източници, включително, както е уместно:
  - (i.) данни за производството, в т.ч. количество и местоположение;
  - (ii.) видове употреба; и
  - (iii.) изпускания, като разтоварване, загуби и емисии.

(б) оценка на опасността за съответната крайна точка или точки при отчитане на съображенията за токсикологичните взаимодействия, включващи многобройни химични вещества;

(в) жизнен цикъл на химичното вещество в околната среда, включително данни и информация за химичните и физичните му свойства, а също и за неговата устойчивост, и как те са свързани с преноса му в околната среда, с преноса му в рамките на и между нейните отделни компоненти, разграждането му или превръщането му в други химични вещества. Определянето на фактора за биологична концентрация или на фактора за биологично натрупване, основаващо се на измерени стойности, трябва да бъде достъпно с изключение на случаите, когато данните от мониторинга се проверяват, за да отговарят на тази необходимост;

- (г) данни от мониторинговата дейност;

(д) експозиция в локалните зони и в частност, като резултат на преноса в околната среда на голямо разстояние, включително информацията относно наличието на веществото или препарата в биосферата;

(е) национални и международни оценки или профил на риска и информация за етикетването и класифицирането в категориите на опасност, ако такава информация е налична; и

- (ж) статут на химичното вещество или препарат съгласно международните конвенции.

ПРИЛОЖЕНИЕ Е **ИНФОРМАЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ СЪБРАЖЕНИЯ**

Трябва да се направи оценка на възможните мерки за упражняване на контрол върху химичните вещества и препарати, чието включване в тази Конвенция се разглежда, като се обхванат всички възможности, в т.ч. за управление и елиминирание. За тази цел трябва да се предостави подходяща информация за социално-икономическите съображения, свързани с възможните мерки за контрол, за да се подпомогне Конференцията на Страните при вземането на решение. Тази информация трябва да обърне внимание върху разделянето на възможностите и условията между Страните и трябва да включва съображения по следния примерен списък от въпроси:

- (а) ефикасност и ефективност на възможните мерки за контрол за постигане на целите за намаляване на риска:
- (i.) техническа осъществимост; и
  - (ii.) разходи, в т.ч. за опазване на здравето на хората и на околната среда;
- (б) Алтернативи (продукти и процеси):
- (i.) техническа осъществимост; и
  - (ii.) разходи, в т.ч. за опазване на човешкото здраве и околната среда;
  - (iii.) ефикасност;
  - (iv.) риск;
  - (v.) наличност; и
  - (vi.) достъпност;
- (в) положителни и/или отрицателни въздействия върху обществото при прилагане на възможните мерки за контрол:
- (i.) здравеопазване, включително обществено и трудово, на околната среда;
  - (ii.) селско стопанство, в т.ч. аквакултури и лесовъдство;
  - (iii.) местни флора и фауна(биоразнообразие);
  - (iv.) икономически аспекти;
  - (v.) насоки за устойчиво развитие; и
  - (vi.) социални разходи;
- (г) последици от отпадъците и депонирането им (особено складове за негодни и излезли от употреба пестициди и почистване на замърсени терени):
- (i.) техническа осъществимост; и
  - (ii.) разходи;
- (д) достъп до информация и обществено образование;
- (е) състояние на възможностите за контрол и мониторинг; и
- (ж) предприетите национални или регионални действия за контрол, в т.ч. информация за алтернативите и информация, свързана с управлението на риска.

<http://www.pops.int>

Отпечатано в България
Март 2006 - 1,000

UNEP / МОСВ